

Asia: VN/26540/2025

Sosiaali- ja terveysministeriön lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi urheilijan tapaturma- ja eläketurvasta annetun lain muuttamiseksi

Klikkaa ja lisää väliotsikko

1. Yleiset kommentit uudistuksesta

Suomen Jääkiekkoilijat ry (SJRY) pitää hallituksen esitystä urheilijan tapaturma- ja eläketurvasta annetun lain muuttamiseksi tarpeellisena ja kiireellisenä. On olemassa selkeä tarve parantaa urheilijoiden sekä eläketurvaa, tapaturma- ja ammattitautiturvaa että muuta sosioekonomista asemaa. Tämä tarve on kirjattu hallitusohjelmaan. Kiireellinen lakiuudistus on sikäli, että lakisääteinen eläke- ja tapaturmaturva on nykyisin jäänyt yhden henkivakuutusvakuutusyhtiön ja yhden tapaturmavakuutusyhtiön varaan. Markkinoilta puuttuu vaihtoehtoja ja kilpailua. Tällä esityksellä korjataan todennäköisesti akuutti eläkevakuutusturvan saatavuusongelma, mutta se ei vielä ratkaise urheilijoiden sosiaali- ja eläketurvan rakenteellisia puutteita.

SJRY korostaa, että vakuutusyhtiöiden nykyinen ilmoitusvelvollisuus ei ole toiminut lain tarkoituksen mukaisesti. Jotta vastaavat vakavat katkokset vakuutusturvassa eivät uusiutuisi, SJRY esittää:

- Ilmoitusajan pidentämistä kahteen vuoteen, ja
- Ilmoitusvelvollisuuden laajentamista myös työnantajia ja urheilijatyöntekijöitä edustaville tahoille (kuten urheilijayhdistyksille).

Lisäksi SJRY katsoo, että lakisääteisen vakuuttamisen tulee toimia samalla periaatteella kuin muilla työntekijöillä, eli lainsäädännön on velvoitettava jokin taho (esim. MELA) tai tahot (vakuutusyhtiöt, henkivakuutusyhtiöt) tarjoamaan laissa säädettyä vakuuttamista.

Nykyinen malli hajauttaa urheilijoiden eläkesäästöt useisiin yhtiöihin, mikä heikentää järjestelmän toimivuutta. SJRY pitää tärkeänä, että vapaakirjojen todellinen siirrettävyys urheilijan luvalla mahdollistetaan, jotta vakuutusmarkkinoilla on toimivaa kilpailua ja urheilijan eläketurva muodostuu eheäksi kokonaisuudeksi.

SJRY muistuttaa, että oikeuskäytännön mukaan urheilijat ovat työsuhteisia työntekijöitä. He ovat kuitenkin ainoa työntekijäryhmä, jonka lakisääteinen eläketurva ei perustu TyEL-järjestelmään.

Vakuuttamisen alaraja (13 730 € vuodessa) jättää suuren osan urheilijoista – erityisesti naisurheilijoista ja pienituloisista – eläketurvan ulkopuolelle, mikä heikentää yhdenvertaisuutta. Esitämme vakuuttamisvelvollisuuden laskemista ns. yleiselle tasolle.

Urheilijat ovat muita työntekijöitä heikommassa asemassa myös silloin, jos seuratyönantaja menee konkurssiin ja jättää eläkemaksut maksamatta. Tämä epäkohta tulisi korjata lakimuutoksen yhteydessä, niin että eläkekertymä turvataan jo tehdystä työstä urheilijoille myös silloin, jos seura jättää lakisääteiset eläkemaksut maksamatta ja menee konkurssiin.

SJRY pitää esitystä tärkeänä ensimmäisenä vaiheena urheilijoiden lakisääteisen turvan parantamisessa, mutta korostaa, että kokonaisuudistusta tarvitaan edelleen. Urheilijan tapaturma- ja eläketurvaa tulee kehittää kokonaisuutena ja kolmikantaisesti, jotta urheilijoiden yhdenvertaisuus muihin työntekijöihin nähden toteutuu ja järjestelmä on vakaa, ennakoitava ja toimijoista riippumaton.

2. Huomionne sijoitussidonnaisen vakuutuksen mahdollistamisesta vanhuudenturvan järjestämisen muotona

SJRY kannattaa sijoitussidonnaisten vakuutusten käyttöönottoa, koska se vastaa urheilijoiden lyhyttä työuraa urheilijana ja pitkää sijoitushorisonttia. Uudistuksen kattavuuden varmistamiseksi on kuitenkin välttämätöntä, että myös jo kertyneet vapaakirjat voidaan urheilijan pyynnöstä ja luvalla muuttaa sijoitussidonnaisiksi ja myös urheilijan halutessa siirtää toiseen vakuutusyhtiöön.

Esitämme myös, että urheilijoilla olisi mahdollisuus vaikuttaa omien eläkkeiden ja vapaakirjojen sijoitusten riskitasoon.

3. Huomionne lisäeläkekassamahdollisuudesta vanhuudenturvan järjestämisen muotona

Lisäeläkekassan käyttöönotto nähdään mahdollisuutena lisätä vaihtoehtoja sekä kilpailua. SJRY näkee tässä kuitenkin tarvetta lisäselvityksille, erityisesti järjestelmän kustannusrakenteen, verotuksen, sääntöjen ja hallinnollisen toimivuuden osalta. Urheilijoille ei tässäkään vaihtoehdossa saa koitua kohtuuttomia riskejä tai kustannuksia.

4. Huomionne eläkkeen määräaikaisesta maksamisesta sekä kertakorvausmahdollisuudesta

SJRY suhtautuu myönteisesti siihen, että pienet eläkesäästöt on mahdollista maksaa kertakorvauksena. Tämä tulee kuitenkin toteuttaa vain urheilijan nimenomaisella suostumuksella, ja sääntelyssä on täsmennettävä, milloin urheilu-uran katsotaan päättyneen. Vakuutusvelvollisuuden päättyminen ja urheilu-uran päättyminen eivät ole sama asia. Nämä olisi syytä määritellä tarkemmin.

5. Huomionne vaikutusarvioista

SJRY katsoo, että vaikutusarvioissa ei ole riittävästi käsitelty:

- vakuuttamisen alarajan vaikutusta erityisesti naispelaajiin
- vaihtoehtoa siirtää vakuuttaminen Melan hoidettavaksi, vaikka tämä voisi tuoda järjestelmään vakautta ja kohtuulliset hallintokulut. Lähdemme siitä olettamasta, että Mela hoitaisi urheilijoiden eläkkeitä päivitetyn lain säädösten mukaisesti myös sijoitussidonnaisesti.

SJRY esittää, että eläkevakuuttamisen alaraja tulisi yhdenmukaistaa muiden alojen kanssa (71,72 €/kk), jotta myös pienituloisten urheilijoiden eläketurva toteutuisi.

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Suomen Jääkiekkoilijat ry

6.3.2026

Itäkatu 1-5 D207

00930 Helsinki

Sosiaali- ja terveysministeriö

www.lausuntopalvelu.fi

Lausuntopyyntönne 23.2.2026

VN/26540/2025

Luonnos hallituksen esitykseksi urheilijan tapaturma- ja eläketurvasta annetun lain muuttamiseksi

Suomen Jääkiekkoilijat ry:n lausunto sosiaali- ja terveysministeriölle

Suomen Jääkiekkoilijat ry (SJRY) pitää hallituksen esitystä urheilijan tapaturma- ja eläketurvasta annetun lain muuttamiseksi tarpeellisena ja kiireellisenä. On olemassa selkeä tarve parantaa urheilijoiden sekä eläketurvaa, tapaturma- ja ammattitautiturvaa että muuta sosioekonomista

asemaa. Tämä tarve on kirjattu hallitusohjelmaan. Kiireellinen lakiuudistus on sikäli, että lakisääteinen eläke- ja tapaturmaturva on nykyisin jäänyt yhden henkivakuutusvakuutusyhtiön ja yhden tapaturmavakuutusyhtiön varaan. Markkinoilta puuttuu vaihtoehtoja ja kilpailua. Tällä esityksellä korjataan todennäköisesti akuutti eläkevakuutusturvan saatavuusongelma, mutta se ei vielä ratkaise urheilijoiden sosiaali- ja eläketurvan rakenteellisia puutteita.

1. Tarve järjestelmän vakaudelle ja ilmoitusvelvollisuuden kehittämiseksi

SJRY korostaa, että vakuutusyhtiöiden nykyinen ilmoitusvelvollisuus ei ole toiminut lain tarkoituksen mukaisesti. Jotta vastaavat vakavat katkokset vakuutusturvassa eivät uusiutuisi, SJRY esittää:

- Ilmoitusajan pidentämistä kahteen vuoteen, ja
- Ilmoitusvelvollisuuden laajentamista myös työnantajia ja urheilijatyöntekijöitä edustaville tahoille (kuten urheilijayhdistyksille).

Lisäksi SJRY katsoo, että lakisääteisen vakuuttamisen tulee toimia samalla periaatteella kuin muilla työntekijöillä, eli lainsäädännön on veloitettava jokin taho (esim. MELA) tai tahot (vakuutusyhtiöt, henkivakuutusyhtiöt) tarjoamaan laissa säädettyä vakuuttamista.

2. Urheilijoiden yhdenvertaisuus työntekijöinä

SJRY muistuttaa, että oikeuskäytännön mukaan urheilijat ovat työsuhteisia työntekijöitä. He ovat kuitenkin ainoa työntekijäryhmä, jonka lakisääteinen eläketurva ei perustu TyEL-järjestelmään.

Vakuuttamisen alaraja (13 730 € vuodessa) jättää suuren osan urheilijoista – erityisesti naisurheilijoista ja pienituloisista – eläketurvan ulkopuolelle, mikä heikentää yhdenvertaisuutta. Esitämmekin vakuuttamisvelvollisuuden laskemista ns. yleiselle tasolle.

Urheilijat ovat muita työntekijöitä heikommassa asemassa myös silloin, jos seuratyönantaja menee konkurssiin ja jättää eläkemaksut maksamatta. Tämä epäkohta tulisi korjata lakimuutoksen yhteydessä, niin että eläkekertymä turvataan jo tehdystä työstä urheilijoille myös silloin, jos seura jättää lakisääteiset eläkemaksut maksamatta ja menee konkurssiin.

3. Sijoitussidonnaisen vakuutuksen mahdollistaminen

SJRY kannattaa sijoitussidonnaisten vakuutusten käyttöönottoa, koska se vastaa urheilijoiden lyhyttä työuraa urheilijana ja pitkää sijoitushorisonttia. Uudistuksen kattavuuden varmistamiseksi on kuitenkin välttämätöntä, että myös jo kertyneet vapaakirjat voidaan urheilijan pyynnöstä ja luvalla muuttaa sijoitussidonnaisiksi ja myös urheilijan halutessa siirtää toiseen vakuutusyhtiöön.

Esitämme myös, että urheilijoilla olisi mahdollisuus vaikuttaa omien eläkkeiden ja vapaakirjojen sijoitusten riskitasoon.

4. Vapaakirjojen siirrettävyys

Nykyinen malli hajauttaa urheilijoiden eläkesäästöt useisiin yhtiöihin, mikä heikentää järjestelmän toimivuutta. SJRY pitää tärkeänä, että vapaakirjojen todellinen siirrettävyys urheilijan luvalla mahdollistetaan, jotta vakuutusmarkkinoilla on toimivaa kilpailua ja urheilijan eläketurva muodostuu eheäksi kokonaisuudeksi.

5. Lisäeläkekassan mahdollistaminen

Lisäeläkekassan käyttöönotto nähdään mahdollisuutena lisätä vaihtoehtoja sekä kilpailua. SJRY näkee tässä kuitenkin tarvetta lisäselvityksille, erityisesti järjestelmän kustannusrakenteen, verotuksen, sääntöjen ja hallinnollisen toimivuuden osalta. Urheilijoille ei tässäkään vaihtoehdossa saa koitua kohtuuttomia riskejä tai kustannuksia.

6. Määräaikaiset eläkkeet ja kertakorvaus

SJRY suhtautuu myönteisesti siihen, että pienet eläkesäästöt on mahdollista maksaa kertakorvauksena. Tämä tulee kuitenkin toteuttaa vain urheilijan nimenomaisella suostumuksella, ja sääntelyssä on täsmennettävä, milloin urheilu-uran katsotaan päättyneen. Vakuutusvelvollisuuden päättyminen ja urheilu-uran päättyminen eivät ole sama asia. Nämä olisi syytä määritellä tarkemmin.

7. Vaikutusarvioiden puutteet ja tasa-arvo

SJRY katsoo, että vaikutusarvioissa ei ole riittävästi käsitelty:

- vakuuttamisen alarajan vaikutusta erityisesti naispelaajiin
- vaihtoehtoa siirtää vakuuttaminen Melan hoidettavaksi, vaikka tämä voisi tuoda järjestelmään vakautta ja kohtuulliset hallintokulut. Lähdemme siitä olettamasta, että Mela hoitaisi urheilijoiden eläkkeitä päivitetyn lain säädösten mukaisesti myös sijoitussidonnaisesti.

SJRY esittää, että eläkevakuuttamisen alaraja tulisi yhdenmukaistaa muiden alojen kanssa (71,72 €/kk), jotta myös pienituloisten urheilijoiden eläketurva toteutuisi.

Loppupäätelmä

SJRY pitää esitystä tärkeänä ensimmäisenä vaiheena urheilijoiden lakisääteisen turvan parantamisessa, mutta korostaa, että kokonaisuudistusta tarvitaan edelleen. Urheilijan tapaturma- ja eläketurvaa tulee kehittää kokonaisuutena ja kolmikantaisesti, jotta urheilijoiden yhdenvertaisuus muihin työntekijöihin nähden toteutuu ja järjestelmä on vakaa, ennakoitava ja toimijoista riippumaton.

Kauppinen Risto
Suomen Jääkiekkoilijat ry